

Черна плетка зад канала

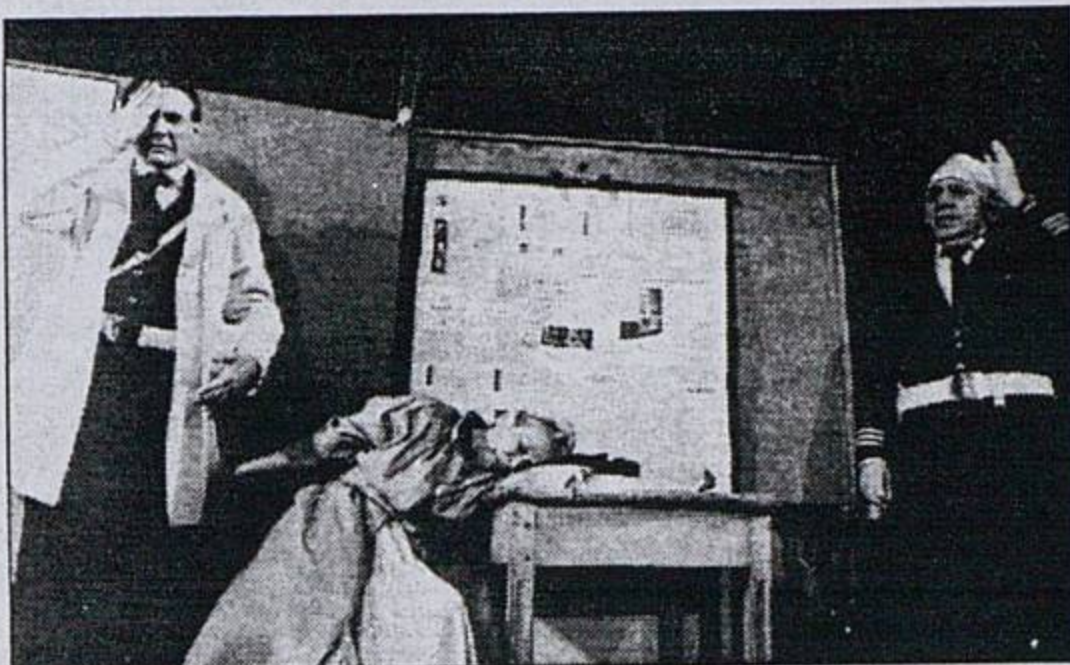
от Антоанета Бачурова

"Едно налице, две наопаки" - това е простата плетка, с която в "Зад канала" са заплели в сложна интрига мафиоти, полицаи, бабички, следователи и дори мирни граждани... "Едно налице, две наопаки" са наплетали по Дарио Фо режисьорът Андрей Аврамов и силен екип от трупата начело с Ицко Финци.

В деня на премиерата (гази вечер) три от главните действащи лица в тази "черна комедия за подземния свят" - Режисьорът, Ицко и Илка, споделиха за "Стандарт" ето какво:

Ицко (Финци): Я да видим сега какво да напишете, кое ще доведе повече публика - ако кажем, че пиесата е страхотна или че е несвършена, а ние се мъчим да я направим по-добра... Каквото и да е, Дарио Фо има талант. Този "хашлак" е много добър, много театрален автор...

Андрей (Аврамов): "Едно налице, две наопаки" е пиеса от ранния, т. нар. буржоазен период на италианския драматург и актьор Дарио Фо и за пръв път се превежда у нас. Като в познатите ни вече негови комедии и в тази има всичко - фарсови номера, гегове от нямото кино, клоунада, комедия дел'арте, мелодрама. И, разбира се, неизменния му герой - малкия човек, изпитващ ударите на съдбата. И всичко е поднесено

Николай Костадинов, Илка Зафорова и Георги Русев в сцена от спектакъла "Едно налице - две наопаки" ФОТО ДАРСС

по един атрактивен, занимателен, заразителен начин. А ние се мъчим чрез този текст и с тези похвати да разкажем за нещата, които ни вълнуват.

Илка (Зафорова): Слава Богу, че сме в буржоазния период, та не ни е трудно да се адаптираме...

Ицко: Това, което в пиесата напомня нашето време, е една смахнатост. Едно лудо време на отрищване, когато се лансират всякакви безумни идеи. Политизирането на всички нива - от лумпени до интелигенция.

Илка: Стига си говорил, да не помислят зрителите, че кой знае какви страхотни истини ще им разкриваме. Да дойдат, да се посмеят и да помислят, вси-

чки имаме нужда от това!

Андрей: Видят театър на Дарио Фо е вечен, той е същността на комедиантското изкуство и на всички много ни допада. Ала проблемите, заложили в него, действително не са само повод за смешки. Трябва да се забавляваме, но, както казва Радичков, без да забравяме, че отдолу е скрита една човешка съз...

Три опита върху изложбата на Вълчан Петров в галерия "КАТИ"

от Руен Руенов

Първи опит

Това сме го виждали. Това ни е омръзнало. Толкова е буквално. Тия метафори са толкова уморени.

И какво го различава от ония в градинката, дето продават икони?

Има ли нещо повече от пирографирани дървета от партера на ЦУМ. Плодородие. Доброто и злото. Житни класове. Чучури. Водоизточници. Някоя друга Богородица. Пилета. Кози.

И това е като разказ. Тоя още рисува човечета. Кубета, слага им кръстове. Дялка ружи по рамката.

Втори опит

И какво не сме виждали? Кое не ни е омръзнало? Кое не е буквално? Кои метафори оцеляха? Кои? А защо?

И по какво се различават всичките ни художници?

Колко са магазините? Колко храмовете? Колко са виенските сладкарници? Кога да говорим за изкуство? Кой беше Бог?

Какво не е разказ? Кое не иска да задава въпроси? Кое не иска да задава въпроси? А всъщност къде

изчезнаха човечетата, козлите, добротата и злото, водоизточниците и царкните?

Трети опит

Вълчан, художник от Пловдив, взел всички омръзнали неща от българските читанки по история и изкуство. Взел ги присърце. Най-омръзналите и карал, както баба

знае. Слънцата. Погачите. Нанките млекодарителни. Архангелите и дяволите.

И ги рисувал омайни. Извайвал ги с длето. От мед ги изковавал. Камбанариите им слагал. И камбаните разлюлявал.

И мнозина харесвали това. Аз също.

Картини на Пикасо, Шагал и Дали изчезнаха в Германия

Крадци откраднаха творби на Пабло Пикасо, Марк Шагал и Саладор Дали на стойност \$ 290 000 от гаража на хотел в северногерманския град Ханщед, предаде Ройтер. Рисунките, литографиите, гравюрите и офортите принадлежали на тър-

говец от Хайделберг, който ги оставил в ремаркетото на колата си и отишъл да спи. Крадците изтеглили караваната до изхода на близка магистрала, а после прехвърлили плячката в друга кола.

Стандарт

Тази вечер се откриват Дните на руското кино, организирани от РКИЦ и НФЦ, с премиерата на "Прорва" ("Московски парад"), реж. Иван Дъхавични. Както повечето филми, и този е копродукция (Русия-Франция-Германия) и ни връща в най-мракобесните времена на тоталитаризма - 30-те години. Ще бъдат показани комедиите "На Дерибасовска е хубаво времето или на Брайтън Бийч сигурно вали", реж. Леонид Гайдай (за сътрудничеството на КГБ и ЦРУ в борбата с руската мафия с Армен Джигарханян и Андрей Мягков), "Настя", реж. Георги Даниелян, с Евгени Леонидов, "Сънища", реж. Карен Шахназаров и Александър Бородински, с Олег Басилашвили и Армен Джигарханян, като на последните два ще гостуват и режисьорите. Свободната екранизация по Достоевски "Унизени и осърбени" съблязва с участието на Настася Кински и Никита Михалков, а Пьотр Тодоровски ще донесе мелодрамата си "Анкор, още веднъж анкор" с Валентин Гафт. Сред останалите филми е и документалният "Вашият отиващ си обект - Леонид Оболенски", Гран при в Швейцария.

Стандарт

Юбилейна изложба, посветена на 90-годишнината от рождението на Златю Бояджиев, бе открита снощи в Софийската градска художествена галерия. Изложените творби са част от колекцията на Боян Радев, а три портрета на големия творец са нарисувани от други художници и са предоставени от Георги Бояджиев специално за юбилейната експозиция

Роман става от три неща Мигел Делибес е новият носител на наградата "Сервантес"

от Рафаел Алварадо

С най-престижната литературна награда, която се присъжда в испаноезичния свят - наградата "Сервантес" за 1993 г., в сряда вечерта бе удостоен испанският писател Мигел Делибес.

Той бе избран сред 38 кандидати, като в дните преди обявяването на носителите името му се спрягаше наред с тези на Роса Часел и нобелиста Камилло Хосе Села.

Този самобитен творец, вече всепризнат класик на испаноезичната литература, живее във Валядолид, Северна Испания. Далеч от суетата на големия град, от която бяга "като дявол от тамян", както самият казва. Въпреки защитения докторат по юридически науки работи известно време като

журналист. Първата си литературна награда получава на 26 години. Според него, "за да се напише

роман, са нужни най-малко три неща - един герой, един пейзаж и една страст".

Академик Фернандо Ласаро Каретер, председател на журито, а също и на Испанската красна академия, каза за Делибес непосредствено след обявяване на наградата: "Той е писател, който е засянал - и то много сполучливо, една толкова широка гама от новелистиката, че на практика това го издига като една от най-големите фигури на испанската литература на всички времена."

Делибес е добре познат и на българския читател от редица преводи на негови произведения, сред които: "За кого ще гласува сенйор Кайо?", "Любовните писма на един шейсетгодишен младострастник", "Пет часа с Марио" и "Светлите невинни младежи".

Diario STANDART

3 de diciembre de 1993

TRES COSAS SE REQUIEREN PARA UNA NOVELA

Rafael Alvarado

El escritor español Miguel Delibes recibió este miércoles el Premio "Cervantes" para 1993, el más prestigioso galardón literario en el mundo hispánico.

Entre los 38 candidatos que aspiraban al premio, fue Delibes el favorecido, aunque en estos últimos días su nombre, junto con los de sus compatriotas Rosa Chacel y el nóbel Camilo José Cela, eran los más mencionados.

Este escritor tan castizo, reconocido ya como un clásico de la literatura en lengua española, vive en su ciudad natal de Valladolid, en el norte de España, lejos del ruido de la gran ciudad, del que huye como diablo del incienso. Aunque tiene un Doctorado en Derecho, ejerce de periodista durante cierto tiempo. Su primer premio literario lo recibe a los 26 años. Delibes afirma que "para una novela se requiere, al menos, un hombre, un paisaje y una pasión".

Inmediatamente después de conocerse el fallo, el académico Fernando Lázaro Carreter, presidente del Jurado y Presidente de la Real Academia Española, se refería a Delibes en estos términos: "Es un autor que ha tocado tanta cantidad de gamas en la novelística, todas ellas con acierto, que lo convierte en una de las grandes figuras de la literatura española de todos los tiempos".

Delibes es bien conocido al lector búlgaro por las traducciones de sus obras, entre las cuales figuran: **El disputado voto del señor Cayo**, **Cartas de amor de un sexagenario voluptuoso**, **Cinco horas con Mario** y **Los santos inocentes**.

TRES COBAS SE REQUIEREN PARA UNA NOVELA

Rafael Alvarado

Madrid, España

El escritor español Miguel Delibes recibió este miércoles el Premio "Cervantes" para 1993, el más prestigioso galardón literario en el mundo hispanico.

Entre los 38 candidatos que se presentaron al premio, los delibes el favor, aunque en estos últimos días su nombre, junto con los de sus compatriotas Rosa Chacel y el novelista Camilo José Cela, eran los más mencionados.

Este escritor tan castizo, reconocido ya como un clásico de la literatura en lengua española, vive en su ciudad natal de Valladolid, en el norte de España, lejos del ruido de la gran ciudad, que vive como el desierto del infierno. Aunque tiene un doctorado en derecho, ejerce de periodista durante el tiempo. Su primer premio literario lo recibió a los 26 años. Delibes afirma que "para una novela se requieren, al menos, un hombre, un paisaje y una pasión".

Después de haber sido presidente del Jurado y presidente de la Real Academia Española, se refiere a Delibes en estos términos: "Es un autor que ha tocado tanto el corazón de los hispanicos, todas ellas con acierto, que lo convierte en una de las grandes figuras de la literatura española de todos los tiempos". Delibes es bien conocido al lector debido por las producciones de sus obras, entre las cuales figuran: El desahogado voto del señor Cayo, Cobas de amor, de un extranjero y valenciano, Cobas de amor con Mario y los santos indios.

Поэзия

Дьорг Петри

Дьорг ПЕТРИ е роден на 22.XII.1943 г. Завършва унгарска филология и философия в Будапеща. Журналист, от 1974 г. — поет на свободна практика. 1981-1989 г. редактор на нелегалното списание "Бесельо". От 1975 до 1988 г. е забранен.

Брак

Опрля в зиданата печка измъчения си от женски болки кръст, поглеждаш със безрадостен покой съпруга, статуя и мебел.

ДЪОРД СОНДИ

Тъй рядко...

Тъй рядко е такава красота — веднъж разтурила лика си, да го възвърне след това наново като водно огледало.

Любовници

Разпукана слива, в меда й умира пчела. Заедно изгарят, изгниват и златно, и черно в запустелата парк.

Превод от унгарски СВЕТЛА КЪОСЕВА

Художник ТАРАС КУШЧИНСКИЙ

Един поглед към "Киномания 93"

Светът с Вкус на кино...

И тази година, за седми пореден път, в края на ноември в залите на НДК ценители на седмите изкуства получиха поредната си "порция" киноудоволствие.

безразличие на Запада към Изтока и машината на окупаторските съветски танкове ни бяха натикали, заслужаваше това. Потресаващата история на едно обикновено момиче, минало (без вина) през ужасите на комунистическо-социалистическия ад, концлагера и психиатрични клиники, унижения и насилие, е историята на всички нас — и на тези, които преживявахме всичко това, и на онези,

тирани от "Ради вижъ". Но и те, и така наречените екзотични (или все още непознати) кинематографи от неамериканското кино, разочароваха зрителите.

Кадр от филма "Хофа"

Мавродиев във филм, в който България е представена като страна на туристически забележителности и... конски каруци, а българите са "изтипосани" пред световния зрител като чейнджиджи и расови хребци, ухажвани и от дебели чужденки, и от богати мъже.

Но сагата на вечния Скорсизи "Години на невинност" с участието на Даниел Дей Луис и Мишел Файфър, фееричната екранизация на една от най-популярните книги за малки и големи читатели "Тайната градина" на Агнешка Холанд (този път през погледа на Холивуд в доброто измерение на думата), ретрофилмът-ремисценция за Джеймс Хоффа, човека, издигнал се от шофьор на камион до синдикален бос, изчезнал безследно преди двадесет години от сцената на живота (и до днес за него, както и за Кенеди, се знае твърде малко) във филма на Дани де Вито "Хофа" с негово участие и удивителното присъствие на Джак Никълсън, намигането на Ричард Атънбъроу към годините на болка и успех на великия актьор в "Чарлин" (удивително претворение на един млад актьор — Робърт Доуни — джунивър) и китарският отговор на Бертолучи "Последната императрица", оставила своя отпечатък на екрана на НДК.

живеем (кой знае как) във време като днешното, имаме необходимост. Защото киното повече отвсякога е онзи илюзорен свят, който може да ни откъсне от всичко около нас.

Това, което направи впечатлението, е, че 16 от всички филми няма да бъдат давани никъде другаде и това придаде особен цвят и вкус на киноизкушението, наречено тази година с по-малко претенциозно и безспорно по-оригинално название — "КИНОМАНИЯ 93", ОТКРИТО ЗА ПЪРВИ ПЪТ с премиера на български филм. "Сезонът на канарчетата" на режисьора Евгени Михайлов, социалнопсихологическа дисекция на комунизма, опит за преосмисляне на безумието, в което вечно

който "не знаеха" нищо и още "не знаят" за това. Пълната зала (един-единствен път пълна зала № 1) доказа по особен начин, че нищо и никой не е забравен. Впечатли и това, че трите "кита" на филмовото разпространение — "Съни филмс", "Дъга филм" и "Брайт айдиас", все още нямат и едва ли скоро ще имат сериозна конкуренция. Те представиха едва на трета от филмите, но можеха и сами да направят "киноманията" си. Въпреки всичко тънък баланс между европейско и американско кино (един болен общоевропейски проблем) беше постигнат благодарение на Националния филмов център и приютството на шест представени от него френски филма и две комедии "Пришълци от миналото" и "Жажда за злато", презен-

Мигел Делибес

Носителят на "Сервантес" 1993 г.

Испанският писател Мигел Делибес е новият носител на литературната награда "Сервантес" за 1993 г. — най-престижната за

испаноезичния свят. Той е "голям белетрист и велик съчинител на истории", каза академик Фернандо Ласаро Каретер, председател на Испанската краляска академия и на журито.

такива изтъкнати имена като нобелиста Камилло Хосе Селла, сьанродничката му Роса Часел и латиноамериканците Марио Варгас Лоса, Марио Бенедети и Хуан Хосе Ареола.

Официалното връчване на наградите "Сервантес" се извършва лично от крал Хуан Карлос на всеки 23 април — годишнината от смъртта на Сервантес, честен като Ден на испанската книга. Освен значителната парична сума (15 милиона песети, малко повече от 100 000 долара) тя е и най-високата литературна награда за Испания и за Латинска Америка. Нейни носители са такива майстори на перото като Октавио Пас, Хорхе Луис Борхес, Хуан Карлос Онет и Рафаел Алберти.

Мигел Делибес е роден във Валядolid (Северна Испания) през 1920 г. Завършил познато във Валядolidския университет, известно време преподава търговско право, но се занимава и с журналистика. Бил е главен редактор на известния на времето вестник "Ел норте де Кастиля". Автор е на двадесетина романа и на много разкази, пътеписи и есета, част от тях влезли в класиката на съвременната испанска литература.

смятката на кипариса". Шест негови произведения са послужили за сценарии на филми, а книгата му "Пет часа с Марио" пойна преди едно десетилетие изключителен успех в един мадридски театър.

Делибес, известен с ужаса от суетата на големия град, остана докрай верен на родния си Валядolid. Любител на тихия живот, чужд на всякакви модни увлечения освен на писането, посвещава времето си на разходките с велосипед, лова и риболова. Запитан тези дни дали шумотвицата около него с присъждането на наградата няма да наруши нормалния му ритъм на живот, той с характерния си спокоен тон каза: "Убеден съм, че всичко това ще приключи за четирипет дни най-много. Повече не бих издържал."

Известна е формулата на Делибес, че за да се напише роман, трябва да ти неща — един човек, един пейзаж и една страст. За себе си той твърди, че никога не насилва въображението си, за да напише нещо. Историите, героите, които претворява, му се появяват отведнъж. Запитан дали в момента работи над ново произведение, той заяви: "Докоато една история или един герой не ме потърсят, аз не пиша, а засега те не се обаждат."

Няколко часа след обявяване на Делибес за носител на наградата "Сервантес" писателят заяви

в интервю по телевизията, че тя е един добър завършек на литературната му кариера, въпреки че той никога не се е стремил към такава неща: "Висока чест и удовлетворение е за мен. След 73 години живот тя идва като равностметка, направена от осемте мъдри членове на журито, според които това, което съм сътворил, не е чак толкова лошо. А за такъв неверник като мене това представлява голямо удовлетворение. Единствено на младини съм се борил и полагам големи усилия, за да постигна наградата "Надал". Но впоследствие този въпрос не ме е занимавал, те сами са идвали при мене, и аз съм благодарен за това."

Литературното творчество на Мигел Делибес е познато и на българския читател от редица негови произведения. Освен няколко разказа, на български са преведени романите "Пътят", "Пет часа с Марио", "Светлите невинни младенци", "Воините на нашите деди", "За кого ще гласува сенyor Кайо?" и "Любовните писма на един шейсетгодишен сладострастник". Последните три превода са дело на плодотворния преводач на испаноезичната литература Стефан Савов.

РАФАЕЛ АЛВАРАДО кореспондент на в. "АБС" в България

Германия преди и след пагането на Берлинската стена

Културата е и духовен климат

Ерика Лазарова

Едно от значимите неща при всеки научен форум е възможността в откритите колегиални разговори да се докоснеш до теми, засагати не само тесните професионални интереси, но и значими проблеми на културата като сътрудничество. Кулоарните разговори се превръщат в специфично духовно пространство, където географските разстояния престават да съществуват за сметка на концептуалното единство и толерантни обмен на мнения и становища.

Знаете ли, подобни хора лесно се разбират. Дори когато успяват да се задържат в структурата и отново да вземат ключови позиции, те си остават недостойни за мястото и претенциите си. Етически аз не ги приемам. Не че човек не може да промени позициите си и се освободи от довереността си заблудения, но това е процес на духовно пречистване, а не на користо адаптиране към новите условия с нови средства.

Истинският интелектуалец е свободен човек и от него самият зависи дали ще приеме чужд диктат и ще търгува със светста си. Зная, че при определени системи е възможен достатъчно силен натиск, за да се огънат хората, но вярвам в свободния нравствен избор. Човек не е длъжен да приема всички предложения и може съзнателно да отхвърли дори изгодни такива, ако смята, че те са в ущърб с принципите му.

Проф. Медар има пълното наднационална програма за културно сътрудничество в областта на науката, понеже самият той олицетворява новия

— Аз не можах да приема режима в ГДР като вярващ човек и хуманист. Ужасявам се от всяко ограничаване на човешките права и ми беше обидно, че аз и моите колеги сравнително лесно и безпрепятствено можем да посетим източните части на града, но хората "отатъта" нямат същата възможност. Това изкуствено разделение беше една болка и жива рана. Не можах да се примиря и със съзнателно насаждания атеизъм. Защото именно чрез вярата в Бога човек става по-свършен и по-силен. Никой няма право да определя насоката на чуждите мисли и убеждения. Като учен хуманист винаги съм смятала, че историята на културата е процес на завоевание на индивидуална свобода. Ренесансът започва с преклонението пред човешката личност. С какво право някои чрез идеологически постулати си мислят, че могат да променят, предопределят и оказват диктат върху съвестта, душата и възгледите на хората?

SIGLO 21

Semanario liberal de cultura y política

No. 49, Año IV

8 - 14 de noviembre 1993

Miguel Delibes

GALARDONADO CON EL "CERVANTES" PARA 1993

Al escritor español Miguel Delibes le ha sido concedido el premio literario "Cervantes" para 1993, el galardón de mayor prestigio en el mundo hispánico. "Es un gran escritor en prosa y un gran inventor de historias" afirmaba el académico Fernando Lázaro Carreter, presidente de la Real Academia Española y del jurado que adjudicó el premio.

Su candidatura, presentada en reiteradas ocasiones, fue la preferida este año entre los 38 escritores que optaban al premio. Entre ellos había nombres tan famosos como los de sus compatriotas el nóbél Camilo José Cela o Rosa Chacel y los hispanoamericanos Mario Vargas Llosa, Mario Benedetti y Juan José Arreola.

La entrega oficial de los premios "Cervantes" se efectúa personalmente por el Rey Don Juan Carlos el 23 de abril, el aniversario de la muerte de Cervantes y Día del Libro Español. Además de estar dotado de 15 millones de pesetas (poco más de \$100,000), éste es el premio literario de mayor mérito en España y América Latina. En años anteriores, este preciado galardón lo han recibido figuras tan prestigiosas como Octavio Paz, Jorge Luis Borges, Juan Carlos Onetti y Rafael Alberti.

Miguel Delibes ha nacido en Valladolid (en el norte de España) en 1929. Licenciado en Derecho por la Universidad de Valladolid, durante cierto tiempo es profesor de Derecho Mercantil, a la vez que se dedica al periodismo. Fue director del diario **El norte de Castilla**.

Es autor de una veintena de novelas y de muchos cuentos, crónicas de viajes y ensayos, algunos de ellos considerados ya clásicos de la literatura española contemporánea.

El escritor español Miguel Delibes ha sido uno de los grandes protagonistas de la literatura española contemporánea. Su obra, que abarca desde la novela hasta el ensayo, refleja una profunda conciencia social y una gran capacidad de observación. En este artículo se analizará su trayectoria literaria y su contribución a la cultura española.

Miguel Delibes nació en Valladolid el 21 de octubre de 1917. Desde su infancia mostró un gran talento literario, publicando sus primeros relatos en revistas juveniles. Su formación académica se completó en la Universidad de Valladolid, donde se licenció en Filosofía y Letras. Durante su estancia en la universidad, participó activamente en la vida cultural y política de su ciudad.

Tras su graduación, comenzó a trabajar como profesor de literatura en un instituto de su ciudad natal. Sin embargo, su pasión por la escritura lo llevó a dedicarse a tiempo completo a la literatura. Su primer libro publicado fue la novela "El camino" (1945), que marcó el inicio de una prolífica carrera literaria. A lo largo de su vida, escribió numerosas novelas, cuentos, ensayos y obras de teatro.

Entre sus obras más destacadas se encuentran "El hereje" (1950), "Los santos inocentes" (1961) y "El laberinto de la soledad" (1977). Estas obras, que abordan temas como la religión, la sociedad y la identidad, han sido reconocidas internacionalmente. Miguel Delibes también fue un destacado ensayista, escribiendo sobre temas como la cultura, la educación y la política.

Por su contribución a la literatura española, Miguel Delibes recibió numerosos premios y honores. Entre ellos destacan el Premio Nacional de Literatura (1978) y el Premio Cervantes (1988). Su obra sigue siendo relevante y leída por generaciones de lectores.

El primer reconocimiento a su gran talento de narrador lo obtiene a los 26 años al recibir el premio literario **Nadal** por su novela **La sombra del ciprés es alargada**.

Seis novelas de Delibes han sido llevadas hasta ahora al cine. La versión escénica de **Cinco horas con Mario**, cosechó hace una década un éxito excepcional en un teatro madrileño.

Delibes, conocido por el horror que le tiene al ruido de las grandes ciudades, se mantiene fiel a su Valladolid natal. Amante de la vida apacible, ajeno a las modas y a las vanidades, enfrascado en el quehacer literario, dedica su tiempo libre a dar paseos en bicicleta, a la pesca y a la caza. Al preguntársele estos días si el ajetreo que se ha producido al conocerse la noticia del premio no alteraría su ritmo normal de vida, Delibes respondió con su característica tranquilidad: "Bueno, yo no creo que este trajín dure más de cuatro o cinco días; más no resistiría".

Son bien conocidos los preceptos literarios de este escritor que para una novela se requiere al menos un hombre, un paisaje y una pasión. Refiriéndose a sí mismo, afirma que nunca escribe una historia cortando su imaginación, que las historias o los personajes se le aparecen por sorpresa. A la pregunta de si en el momento está preparando alguna historia nueva, manifiesta: "Mientras una historia o un personaje no me reclamen, yo no escribiré, y por ahora no lo han hecho".

Pocas horas después de que a Delibes se le adjudicara el Premio "Cervantes", el escritor afirmaba en una entrevista por la televisión que recibía la noticia con ilusión porque supone rematar su carrera, aunque los premios jamás le han procurado desazón: "Es un gran honor y estoy muy satisfecho. Es como si a la hora del balance, después de vivir una vida de 73 años, ocho hombres sabios del jurado dijeran, pues no está mal lo que has hecho. Y para un hombre dubitativo como yo es una gran satisfacción. El único premio que me esforcé y luché por conseguir es el Nadal. Luego, no he tenido una desazón especial por alcanzar ningún premio determinado. Han llegado por sus pasos, y yo los agradezco."

La creación literaria de Delibes es conocida por el lector búlgaro por las traducciones suyas que han sido publicadas. Además de varios cuentos, se han vertido al búlgaro las novelas **El camino**,

La versión escénica de Cinco horas con Mario, cosechó hace una década un éxito excepcional en un teatro madrileño.

Delibes, conocido por el horror que le tiene al ruido de las grandes ciudades, se mantiene fiel a su Valladolid natal. Ante de la vida apacible, ajeno a las modas y a las vanidades, entregado en el quehacer literario, dedica su tiempo libre a dar paseos en bicicleta, a la pesca y a la casa. Al preguntársele estos días si el teatro que se ha producido al conocerse la noticia del premio no alteraría su ritmo normal de vida, Delibes respondió con su característica franqueza: "Buena, yo creo que este trámite que me de cuatro o cinco días más no realista".

Con bien conocidos los precedentes literarios de este escritor que para una novela se repone al menos un hombre, un paisaje y una pasión. Retirándose a sí mismo, afirma que nunca escribió una historia cortando su imaginación, que las historias o los personajes se le aparecen por sorpresa. A la pregunta de si en el momento está preparando alguna historia nueva, manifiesta: "Mientras una historia o un personaje no me reclama, yo no escribo, y por ahora no lo ha hecho".

Pocas horas después de que a Delibes se le adjudicase el Premio "Cervantes", el escritor afirmaba en una entrevista por la televisión que recibía la noticia con ilusión porque supone renovar su carrera, aunque los premios jamás le han procurado desazón. Es un gran honor y estoy muy satisfecho. Es como si a la hora del balance, después de vivir una vida de 72 años, como hombre satisfecho del mundo dijera, pues no está mal lo que has hecho. Y para un hombre dubitativo como yo es una gran satisfacción. El único premio que me esfuerce y luche por conseguir es el Nobel. Luego, no he tenido una desazón especial por alcanzar ningún premio determinado. Han llegado por sus pasos, y yo los agradezco."

La creación literaria de Delibes es conocida por el lector vulgar por las traducciones suyas que han sido publicadas. Además, a varios cuentos, se han vertido al vulgar las novelas El camino,

Cinco horas con Mario, Los santos inocentes, Las guerras de nuestros antepasados, El disputado voto del señor Cayo y Cartas de amor de un sexagenario voluptuoso. Las tres últimas las debemos a Stefan Savov, uno de los traductores más fecundos de obras de la literatura en lengua española.

RAFAEL ALVARADO
Corresponsal de ABC en Bulgaria

El escritor Miguel Delibes recibió este miércoles el premio Cervantes para 1992, el más prestigioso galardón literario en el mundo hispano.

Entre los 25 candidatos que aspiraban al premio, Delibes es el más conocido, aunque en estos últimos años su nombre, junto con los de sus compatriotas Rosa Chacel y el novelista Juan José Saiz, son los más mencionados.

Este escritor, tan leído, reconocido y con la distinción de la literatura en lengua española, vive en su ciudad natal de Valladolid, en el norte de España, lejos del ruido de la gran ciudad, del que fue el discípulo del incansable profesor de literatura en Sevilla, Jorge de Perinatista durante varios años. Su primer premio literario lo recibió a los 25 años. Delibes afirma que "para una novela se requiere, al menos, un hombre, un paisaje y un paisaje".

Inmediatamente después de conocerse el fallo, el presidente Fernando Lázaro Carreter, presidente del Jurado y Presidente de la Real Academia Española, se refirió a Delibes en estos términos: "Es un autor que ha tenido tanta cantidad de ganancia en la crítica, que ha pasado de ser un autor desconocido a convertirse en uno de las grandes figuras de la literatura española de todos los tiempos".

Delibes ha sido conocido al lector búlgaro por las traducciones de sus obras, entre las cuales figuran El disputado voto del señor Cayo, Cartas de amor de un sexagenario voluptuoso, Cinco horas con Mario y Los santos inocentes.

ТРИ НЕЩА СА НЕОБХОДИМИ, ЗА ДА НАПИШЕШ РОМАН -

MD

ЕДИН ЧОВЕК, ЕДИН ПЕЙЗАЖ И ЕДНА СТРАСТ

Дълбоко развълнуван от новината, че е удостоен с литературната награда "Сервантес" за 1993 г. - най-престижната в испаноезичния свят, големият испански писател Мигел Делибес споделяше пред телевизионните камери непосредствено след официалното ѝ обявяване от журито: "Висока чест и удовлетворение е за мен. След 73 години живот тя идва като равностметка, направена от осемте мъдри членове на журито, според които това, което съм сътворил, не е чак толкова лошо. А за такъв неверник като мене това представлява голямо удовлетворение."

Създадена през 1976 г. с амбицията да бъде своего рода Нобелова награда за литература сред испаноговорящите, тя има едно солидно материално покритие от 15 милиона песети (близо \$ 110 000). Тази година Мигел Делибес бе избран измежду 38 кандидати, сред които бяха такива големи писатели като нобелиста Камило Хосе Села, сънародничката му Роса Часел и латиноамериканците Марио Варгас Льоса, Марио Бенедети и Хуан Хосе Ареола.

Името на наградения се обявява от журито през декември, но връчването на наградата става на 23 април - годишнината от смъртта на Сервантес. Този ден се чест-

ва като Ден на испанската книга. На официално тържество крал Хуан Карлос връчва наградата, а награденият отговаря с предварително подготвено слово. На 1 декември 1993 г., щом стана известно името на удостоения, крал Хуан Карлос и кралица София му изпратиха поздравителна телеграма до родния му Валядолид.

Исклучителен майстор на словото, творец с много богат език, използващ най-точните изразни средства на испанския, наскоро Делибес беше заявил за себе си, че той винаги е бил белетрист на персонажи и вероятно на това според него се дължала леснотата, с която неговите романи са пресъздавани в киното: От романа "Любимият ми син Сиси" през 1976 г. режисьорът Антонио Хименес направи филм, озаглавен "Семеен портрет", романът "Детронираният принц" се появи на екрана през 1977 г. като "Войната на татко", а през 1984 г. Марио Камю екранизира "Светите невинни младенци". А на театралната сцена "Пет часа с Марио" по-късна преди едно десетилетие изключителен успех сред мадридската публика.

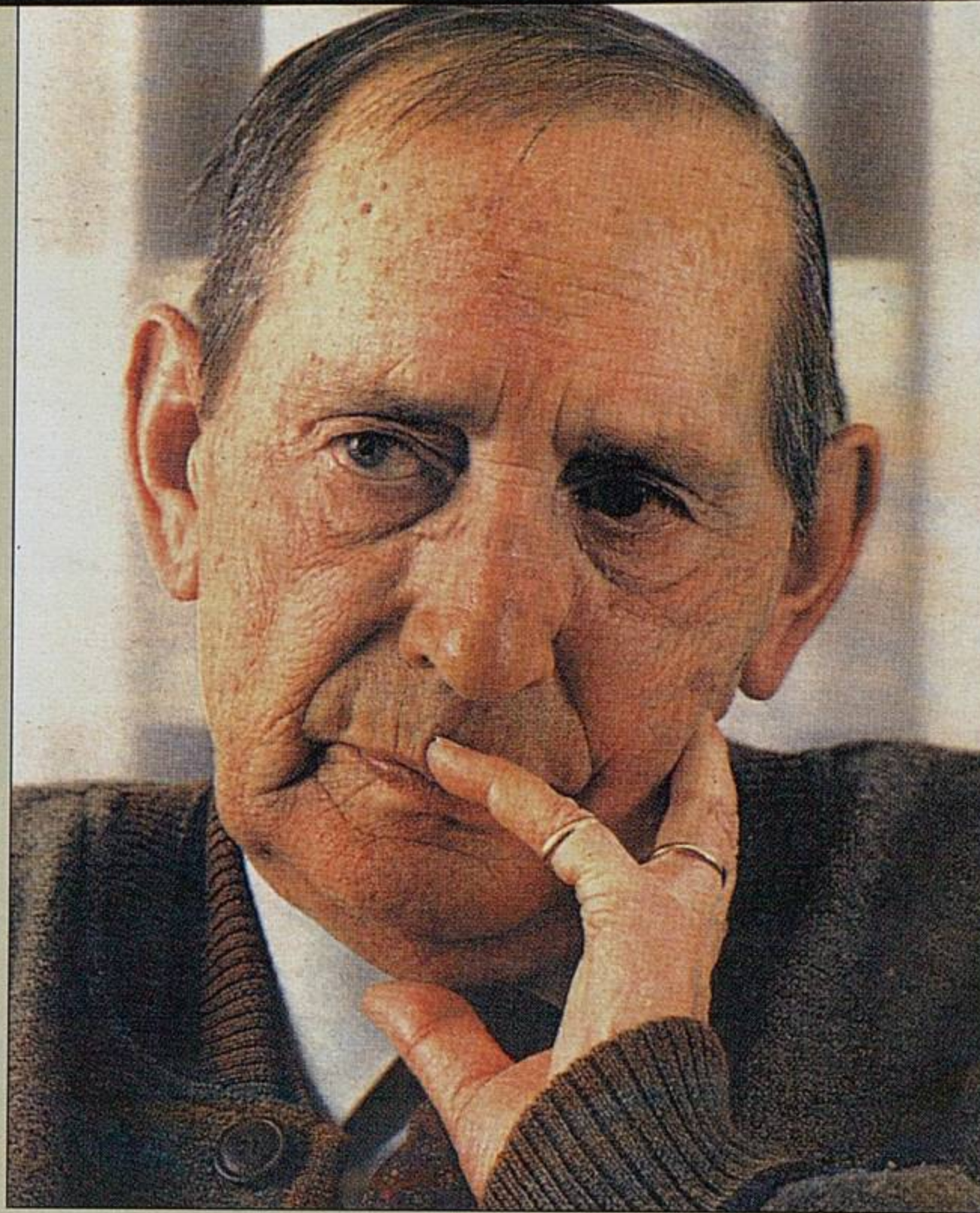
Академик Фернандо Ласаро Каретер, председател на Испанската кралска академия и председател на журито, присъдило наградата, охарактеризира Делибес

като "голям белетрист и велик съчинител на истории, писател, който е засегнал, и то много сполучливо, една толкова широка гама от белетристиката, че на практика това го издига като една от най-големите фигури на испанската литература на всички времена."

От тази богата продукция българският читател познава немалко. Освен няколко романа на български са преведени романите "Пътят", "Пет часа с Марио", "Светите невинни младенци", "Войните на нашите деди", "За кого ще гласува сеньор Кайо" и "Любовните писма на един шейсетгодишен сладострастник".

Писателят неведнъж е декларирал литературния принцип, станал водеща нишка в творчеството му - че за да се напише роман, трябва три неща - един човек, един пейзаж и една страст. В деня на обявяване на наградата на въпрос дали в момента работи над ново произведение той отговори: "Докато една история или един герой не ме потърсят, аз не пиша, а засега те не се обаждат." Но по-навайки добре този изключително плодовит писател, ние сме убедени, че скоро той ще наруши мълчанието си и ще ни зарадва с ново произведение.

РАФАЕЛ АЛВАРАДО
специално за сп."Европа"

ПО ТЕЛЕФОНА

Р.А.: Г-н Делибес, в България са преведени шест ваши романа и два разказа. Какъв е вашият коментар по това?

М.Д.: Казвали са ми, че в страните от Източна Европа съм четен автор. Какво да ви кажа, този факт означава за мене това, което би означавало за всеки, който знае, че е познат по света. Голямо удовлетворение е за един автор да узнае, че неговите произведения са преведени на други езици и се възприемат от други народи, от други хора.

Р.А.: Един последен въпрос. Какво послание бихте изпратили на българите чрез страниците на сп."Европа", г-н Делибес?

М.Д.: Посланието, което изпращам на българския народ сега, бих искал да адресирам и до всички народи по света: всички ние пътуваме в един и същ кораб, нека не разрушаваме повече природата, тя вече достатъчно е пострадала. Толкова много се страхувам природата да не бъде разрушена и ми е непонятно как политиките не гледат на този въпрос като на най-главния проблем въобще на света.